

จิระวดี นาคดี : ลักษณะโครงสร้างกะโหลกศีรษะแบบที่สอง ในผู้ป่วยไทยที่ได้รับการรักษาทางทันตกรรมจัดฟันกลุ่มหนึ่ง (CLASS II SKELETAL CHARACTERISTICS IN A GROUP OF THAI ORTHODONTIC PATIENTS) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ทญ. นิรมล ชำนาญนิธินธร, อ.ที่ปรึกษาร่วม : รศ.ทญ. ปิยารัตน์ อภิวัฒนกุล, 76 หน้า. ISBN 974-14-2407-8

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบความผิดปกติของขากรรไกรในผู้ป่วยไทยที่มีโครงสร้างกะโหลกศีรษะแบบที่สอง และศึกษาอัตราการเกิดความผิดปกติแบบต่างๆในเพศชายและเพศหญิง รวมทั้งเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเพศ กลุ่มตัวอย่างได้จากการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง จากผู้ที่มาได้รับการรักษาทางทันตกรรมจัดฟัน ที่คณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 100 คน (ชาย 50, หญิง 50 คน) อายุ 18-43 ปี มีค่ามุมเอเอ็นบีมากกว่าหรือเท่ากับ 6 องศา นำภาพรังสีกะโหลกศีรษะด้านข้างก่อนการรักษาของกลุ่มตัวอย่างมาลอกลาย วัดค่าเซฟาโลเมตริกที่แสดงลักษณะขากรรไกรบนและล่างในแนวนอนหลัง ได้แก่ มุมเอสเอ็นเอ ความยาวขากรรไกรบน มุมแมกซิลลารีดีฟ มุมเอสเอ็นบี ความยาวขากรรไกรล่าง มุมเพเซียลดีฟ วัดค่าเซฟาโลเมตริกที่แสดงลักษณะในแนวตั้งของโครงสร้างใบหน้าและขากรรไกร ได้แก่ มุมเพเซียลเอ็กซิส มุมแฟรงค์ฟอร์ทแมนดินูลาเพลน ความสูงใบหน้าส่วนล่าง ความสูงใบหน้าส่วนหลัง มุมแมนดินูลาอาร์ค นำค่าที่วัดได้เทียบกับค่าปกติของคนไทยที่ใช้ในคณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย การวิเคราะห์ลักษณะโครงสร้างขากรรไกรบนและล่างในแนวนอนหลัง จำแนกเป็นตำแหน่งถอยหลัง ตำแหน่งปกติ และตำแหน่งยื่นไปทางด้านหน้า โดยใช้การผ่านเกณฑ์สองในสามของวิธีการวัด การวิเคราะห์ลักษณะโครงสร้างกะโหลกศีรษะในแนวตั้งจำแนกเป็นโครงสร้างกะโหลกศีรษะแบบสบลึก แบบสบปกติ และแบบสบเปิด โดยใช้การผ่านเกณฑ์สามในห้าของวิธีการวัด ทำอัตราการศึกษาความผิดปกติของโครงสร้างกะโหลกศีรษะชนิดต่างๆ และเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับลักษณะโครงสร้างโดยใช้สถิติไคสแควร์

ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีโครงสร้างกะโหลกศีรษะในแนวนอนหลังเป็นแบบ ขากรรไกรบนและขากรรไกรล่างอยู่ในตำแหน่งปกติมากที่สุดทั้งในเพศชายและเพศหญิง (ร้อยละ 44 และ 46 ตามลำดับ) ลักษณะที่พบมากเป็นลำดับสองในเพศชายคือขากรรไกรบนยื่นร่วมกับขากรรไกรล่างอยู่ในตำแหน่งปกติ (ร้อยละ 24) ในเพศหญิงคือขากรรไกรบนอยู่ในตำแหน่งปกติร่วมกับขากรรไกรล่างอยู่ในตำแหน่งถอยหลัง (ร้อยละ 26) ลักษณะในแนวตั้งพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีลักษณะโครงสร้างกะโหลกศีรษะแบบสบปกติเป็นจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 46) ซึ่งใกล้เคียงกับโครงสร้างกะโหลกศีรษะแบบสบเปิด (ร้อยละ 41) เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับลักษณะโครงสร้างกะโหลกศีรษะทั้งแนวนอนหลังและแนวตั้ง พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4776138332 : MAJOR ORTHODONTICS

KEY WORD: CEPHALOMETRIC / SKELETAL CLASS II / CHARACTERISTIC

JIRAWADEE NARKDEE : CLASS II SKELETAL CHARACTERISTICS IN A GROUP OF THAI ORTHODONTICS PATIENTS. THESIS ADVISOR : ASST.PROF. NIRAMOL CHAMNANNIDIADHA, THESIS COADVISOR : ASSOC.PROF. PIYARAT APIVATANAGUL, 76 pp. ISBN: 974-14-2407-8.

The purpose of this study was to investigate incidence and characteristics of skeletal CI II malformation in both males and females in Thai population. One hundred initial lateral cephalometric films of 50 males and 50 females, aged between 18 – 43 years, were selected from patients, who presented for orthodontic treatment at Faculty of Dentistry, Chulalongkorn University based on ANB angle ($ANB \geq 6$ degree). All films were traced and measured for the cephalometric parameters : anteroposterior characteristics of maxilla and mandible (SNA, maxillary length, maxillary depth, SNB, mandibular length, and facial depth), and vertical characteristics (facial axis, Frankfort mandibular plane angle, lower facial height, posterior facial height, and mandibular arc). All parameters were then analysed and compared with accepted Thai norms, which were used in this department to classify the position and relationship of maxillary and mandibular arches into 3 anteroposterior categories (passing 2 out of 3 criterias): orthognathic, prognathic, and retrognathic ; and 3 vertical categories (passing 3 out of 5 criterias): normal bite, open bite, and deep bite. The incidences of all categories were also compared between genders using Chi-square statistics.

The results of this study indicated that the most common anteroposterior characteristic of skeletal CI II was orthognathic maxilla combined with orthognathic mandible for both males and females (44% and 46%). The second most common characteristics in males and females were prognathic maxilla combined with orthognathic mandible (24%) and orthognathic maxilla combined with retrognathic mandible (26%) respectively. The most common vertical characteristics was skeletal normal bite (46%) followed by skeletal open bite (41%). No statistical significant differences of anteroposterior or vertical characteristic was found between genders.